

OULUN
KAUPPAKAMARI

Oulun kauppakamari
Suurhankeviestit, **keltaisella värillä**
päivityksiä

Toukokuu 2023

Esa Pellikainen

ELY / Väylävirasto

VT 4 Kempele-Oulu-Kemi, 173 M€, valmistunut. Vuonna 2020 lisätalousarviossa myönnettiin Simoon 20 M€, Karsikon eritasoliittymän osalta työt on valmistuneet, jatkuen Simon kohdalla 2021-2023.

Hailuodon kiinteä yhteys valtuus 106 M€. Allianssihankeeseen kilpailutus käynnissä, tavoiteaikataulun mukaan palveluntuottaja tiedossa maaliskuun loppupuolella. Allianssin kehitysvaihe (sisältäen rakentamissuunnittelun) käynnistyy loppukevästä. Hankkeen vesilupapäätöksestä on valittu Vaasan hallinto-oikeuteen. HAO hylkäsi valituksen 12/2022. Meneillään kehitys- ja rakentamissuunnitteluvaihe. **2/2023 jatkovallitusta haettu KHO:sta. Rakentaminen voi alkaa loppuvuodesta 2023 . Valmistelu jatkuu. Infran osalta allianssikumppanina GRK, suunnittelussa AFRY, Plaana ja Ponvia.**

Laurila-Tornio-Haaparanta-rataosan sähköistäminen toteutetaan Väyläviraston, Huoltovarmuuskeskuksen ja Ruotsin väyläviraston eli Trafikverketin yhteishankkeena. Käynnistyy, rahoitus varmistunut, 24 M€, rakentaminen 2023-24.

Oulussa Poikkimaantien rakentaminen, lisätietoa:

- Mt 8155 Poikkimaantie - Väylävirasto (vayla.fi). Stora Enso teki investointipäätöksen lokakuun lopussa. **Hankkeen valtion rahoitus (30milj e) varmistunut v. 23 talousarviossa, muut rahoitusosuudet mm. Oulun kaupungilta noin 10 milj. euroa. Ensimmäinen urakka Terminaalitie – Vt22 käynnistyy 05/23 ja valmistuu pääosin v. 24 lopussa, urakoitsijana Kreate Oy. Terminaalitie – Oulun satama -väli kilpailutetaan myöhemmin.**

Muut julkiset hankkeet

- Oulun tulevaisuuden sairaala, uudistamisohjelma 1,6 mrd€, josta uudisrakentamista on noin 900M€. Uudisrakentaminen toteutetaan kahdessa vaiheessa, joista ensimmäinen vaihe (sisältäen kaksi erillistä, mutta samaan aikaan rakentuvaa rakennusta eli rakennukset A ja B siten, että ne muodostavan yhden kokonaisuuden) on käynnistymässä ensimmäisten valmistuvien tilojen osalta vastaan- ja käyttöönottoaiheisiin. Hankkeen ensimmäisen vaiheen uudet kiinteistöt valmistuvat ja luovutetaan tilaajalle vuosien 2022 ja 2023 aikana ja niitä otetaan potilaskäyttöön vaiheittain syksystä 2023 alkaen aina keväälle 2024 saakka. Osahankkeiden allianssikumppaneina ovat hankkeen alusta saakka toiminut sairaalasuunnittelun ja rakennuttamisen asiantuntijaryhmä Tierna-ryhmä (Arkkitehtitoimistot Lukkaroinen, UKI ja Tähti-Set, A-Insinöörit sekä Granlund, NCC, Aro Systems, Skanska ja Caverion sekä Siemens Osakeyhtiö. Ensimmäisen vaiheen investointikustannukset ovat yhteensä noin 664 M€, josta 24 M€ liittyy heinäkuussa valmistuneeseen sädehoitoyksikköön.
- Uudistamisohjelman toisen vaiheen rakentaminen (sisältää F- ja C-rakennukset) on aloitettu F-rakennuksen rakentamisella tammikuussa 2022 ja hanke otetaan vastaan kesällä 2025. Hanke toteutetaan allianssimallilla, kuten muutkin osahankkeet on toteutettu. Päätoteuttajana on NCC Suomi Oy ja muina allianssiosapuolina ovat Siemens Osakeyhtiö sekä PPSHP. Toisen vaiheen kokonaisbudjetti on noin 324 M€, josta F-rakennuksen osuus on noin 197 M€. Päätoteuttajan vastuulla on hankkeen suunnittelun ja taloteknisten töiden hankinta ja toteuttaminen. Toiseen vaiheeseen liittyvän C-talon toiminnallista konseptia ja tarvetta rakentamisen laajuudelle tarkastellaan vuoden 2023 alussa aloittavan hyvinvointialueen näkökulmasta tulevan vuoden aikana ennen kuin käynnistetään varsinainen hankkeen kehitys- ja toteutusvaihe.
- Toisen vaiheen loppuosa (rakennus C) on ajoitettu vuosille 2025-2028. Lopulliset päätökset hankkeen toteuttamisesta ja laajuudesta tehtäneen kevään - kesän 2023 aikana.

Vaalan uusi vankila korvaa Pelson vankilan. Valmistuu 2023. Rakentamiskustannukset 37,5 M€.

Kajaanin uusi keskussairaala 153+6 M€, allianssi Kainuun sote-Skanska-Sweco-Caverion, investointipäätös 2016, työt käynnissä, valmistuminen 2021. Vaikka allianssi on saanut rakennukset valmiiksi, projekti jatkuu vielä purku- ja aluetöillä.

Oulun uusi vankila ja pääpoliisiasema Ruskonselkään, 61M€, maatyöt alkaneet syksyllä 2022, vankilan rakentaminen aloitetaan 3/2023 - valmistuminen 2025. Senaatin kärkihankeallianssimalli, SRV rakentaa, arkkitehtisuunnittelu Uki Arkkitehdit (pääpoliisiasema) ja Arkkitehtitoimisto Lukkaroinen (vankila)

Oulun kaupungin asemanseutu; Oulun kaupunki/Senaatin Asema-alueet Oy/Senaatti-kiinteistöt sopimukseen 18.2.2022. Asuntoja 60000 kerros-m², 25000 -m² toimisto- ja liiketilaa, mahdollinen hotelli 6000 -m² ja asemakeskuspalvelut 4000 -m². **2/2023 Neuvottelut jatkuvat**. Lisäksi asemakaavamuutos tapahtuma-monitoimiareena varten. Alueen suunnittelutyöt heti käyntiin, rakentaminen alkaa 2024. **Markkinakeskustelut käynnissä.**

Raksilan alueen suunnitteluvaraus Oulun yliopisto, Arina, Kesko.

2025 Asuntomessut Oulu, Hartaanselkä, Vaakunanranta, noin 300 M€:n kokonaisuus. **Maatyöt käynnissä**, tonttihaut tammi-helmikuun aikana 2023. **Toimijoita valittu 3/2023.**

Fingrid Oyj:n kantaverkkohankkeita Pohjois-Suomessa ja Aurora Line (250 M€, tavoite 2025 mennessä) Suomen ja Ruotsin välillä

<https://www.fingrid.fi/globalassets/dokumentit/fi/kantaverkko/kantaverkon-kehittaminen/kantaverkon-kehittamissuunnitelma-2022-2031.pdf>. Fingridin investoinnit Pohjois-Suomessa yhteensä 2,1 mrd€.

Kaivokset

Outokumpu tutkii mahdollisuuksia uuden kuonasulaton rakentamiseksi Tornion terästehtaan alueelle. Päätös aikaisintaan 2020? Biokoksaamoinvestointi selvityksessä, n. 100 M€, päätös 2023? **Outokumpu ja Fortum aloittavat selvityksen pienydinvoimalasta, selvitys kestää 2 vuotta.**

Terrafame Oy, akkukemikaalitehdasinvestointi 240M€, tuotanto alkanut kesällä 2021. Kolmisopin kaivosalueen YVA menossa. **Investoinnit 2023-2025 n. 500 M€.** Sotkamo Silver, Kaivoksen laajennuksen ympäristölupa 12/2020. Keliber, Kaustisen kaivos ja rikastamo. Kaustisen rikastamon YVA-selostus jätetty 2020. 12/2020 jätetty ympäristölupahakemus litiumkemiantehtaalle Kokkolaan. Ympäristölupa lainvoimaiseksi 5.8.2022. Analsiimihiekan Kaustisen löjitysalueen YVA käynnistynyt 10/2022. Länsi- ja Sisä-Suomen AVI myöntänyt ympäristöluvut 12/2022. Litiumhanke – jalostamo ja rikastamo Investointipäätös 588M€ 11/2022, rakentaminen käynnistyy. Rapasaaren kaivosalueen ja Päivänevan rikastamon ympäristöluvasta on jätetty kolme valitusta www.sibanyestillwater.com/fi/liiketoiminta/eurooppa/keliber/

Yara Suomi Oy:n Soklin kaivoshanke, ympäristölupa 6/2018, VALITETTU

Agnico Eagle Finland Oy:n Kittilän hankkeet, rikastushiekka-allas ympäristölupa 2019, VALITETTU, tuotannon laajentaminen ja 24 km purkuputki, ympäristölupa 5/2020, VALITETTU

Suhanko monimetallikaivoshanke n. 1 mrd€ Rovaniemi/Ranua, hanketoimijana Suhanko Arctic Platinum Oy. Kotisivut www.suhanko.com

Sakatti kupari-, nikkeli- ja PGE-kaivoshanke n. 1 mrd€, Sodankylä, YVA käynnissä. Kotisivut www.finland.angloamerican.com

Hannukainen Mining Oy Hannukaisen ja Rautuvaaran kaivoshanke Kolarissa, alkuinvestoinnit mm. rikastamo, vedenkäsittely ja infra 300M€, ympäristölupaprosessi kesken. Kotisivut www.hannukainenmining.fi

Otanmäki Mining Oy:n suunnittelussa rikastushiekka-altaan arvomineraalien hyödyntäminen n.20M€ investointi, rauta- ja vanadiinitehdasinvestointi 200M€ ja Otanmäki-Tuomioja-rata 110-120km 220-250M€. Kotisivut www.otanmaki.fi

Sokli Oy Savukoski, lannoite- ja maamineraalit; 1,5Mrd€, uusi luvitus aikaisintaan neljän vuoden kuluttua, investointipäätös aikaisintaan 2020-lopussa ja rakentaminen aikaisintaan 2030. Kotisivut mineralsgroup.fi

Ikkarin kultaesiintymä & luvitettu Pahtavaara, www.rupertresources.com/rupert-lapland-project-pohjois-suomi/

Kaivoksista lisätietoja

Biojalostamohankkeet

Kaicell Fibers Oy, Paltamo, investoinnin kokoluokka 900-1000M€, ympäristölupa 7/2020, investointipäätös? Vaasan HAO:sta päätös pienin muutoksin 9/2022 Stora Enson Oulun tehdas, investointipäätös 350 M€ 2019 PK-7 -> kraftliner, valmistunut 2020 lopussa. Toisen paperikoneen muuttaminen kartonkilynjaksi – 23.2.2022 käynnistetään kannattavuusselvitys. **Investointipäätös 10/2022, n. 1 mrd€.** **Rakentaminen käynnistynyt valmistelevilla töillä.**

Metsä Fibre Oy Kemi, Biotuotetehdas investointipäätös 11.2.2021, 1,6 mrd€, rakentamisvaiheessa 10.000 htv, puolet Kemissä. Ympäristölupapäätös 12/2020. Valitusaika 25.1.2021. Vaasan HAO:n päätös 11/2022. Rakentaminen vauhdissa. <https://www.metsafibre.com/fi/yhtio/Kemin-biotuotetehdas/Pages/default.aspx>

Nordfuel Oy, Haapaveden biopolttoainetehdas, 300+M€, 6/2020 TEM:n investointitukipäätös 24,5 M€, ympäristölupa 7-8/2020. VALITETTU, **VALITUS HYLÄTTY** 2/2023. Investointipäätös 2023? Valmistelevat työt aloitettu.

Infinited Fiber Company, suunnittelee Kemin Veitsiluotoon 400Me:n tekstiilikuitutehdasta. **Suunnittelu- ja projektinjohtoon valittu Rejlers Finland.**

ET Fuels, Ranuan biometanolitehdas 800 M€ suunnittelussa, vety&50tuulivoimalaa, tehtaalle 60 työpaikkaa, rakentaminen 2026?

Tuulivoimahankkeita

Pohjois-Pohjanmaalle ja Lappiin useita satoja voimaloita suunnitteilla lähivuosina/vuosi , myös Kainuussa isoja hankkeita eli arvio > 1 mrd€/v. Pelkästään Pohjois-Pohjanmaalle valmistui tuulivoimaa vuonna 2022 1,5 Mrd€. Suomeen valmistui vuonna 2022 437 voimalaa, joista 46% Pohjois-Pohjanmaalle. OX2 merituulivoimapuistojen, arvio 4-5 mrd€ YVA käynnistynyt. Rajakiiri Oy suunnittelee 40 voimalan Maanahkaisen merituulipuistoa. Suomen Hyötytuuli Oy suunnittelee Raahan ja Pyhäjoen kunnan alueelle 25-50 tuulivoimalan merituulipuistoa. Hanke on esiselvitysvaiheessa.

Lisätietoja tuulivoimahankkeista; www.tuulivoimayhdistys.fi

Metsähallitus on jättänyt 5 merituulipuistoa koskevat kaavoitusaloitteet, Pohjois-Pohjanmaalla Siikajoki, Hailuoto, Pyhäjoki ja Raaha ja Pohjanmaalta Närpiö ja Kristiinankaupunki. Metsähallitus hakee kumppaneita, kilpailutus kesään 2024 saakka. Hankkeiden yhteenlaskettu kapasiteetti jopa 6000MW.

Lisätietoja <https://www.metsa.fi/vastuullinen-liiketoiminta/tuulivoima/merituulivoimassa-suuret-mahdollisuudet/toimintamallimme-merituulivoimassa/>

Muita:

SSAB:n Hybrit-hanke, testilaitos käynnistynyt 1.9. 2020 Luulajassa. SSAB ilmoitti 2021 tilinpäätösjulkistuksessa 2/2022 investoivansa kaikkiin tuotantolaitoksiin ja aikaistaen fossiilivapaaksi muuttumisensa suurelta osin vuoteen 2030 mennessä, investoinnit yhteensä n.4,5 mrd€, Raahen masuunien tilalle valokaariuunit. Raahan tehtaan osalta käynnistetty YVA uuden sähkölinjan rakentamisen osalta. Raahan kaupunki käynnistänyt kaavoituksen. **Investointipäätös Ruotsin ja Suomen osalta Q1/2024.**

Northvolt akkutehdasinvestointi 1 Mrd€, Skellefteå, ensimmäinen vaihe käynnistynyt syyskuu 2019.

Pyhäsalmen pumppuvoimalan pilottilaitos, PPES-hanke, Kehitysyhtiö Kallio&Pumped Hydro Storage Sweden AB, yhteistyösopimus 12/2019. Valtioneuvoston raha-asiainvaliokunta on päättänyt puoltaa TEM:n esitystä 26,3 miljoonan investointituen myöntämisestä Pyhäsalmen energiavarastohankkeelle, 125M€, päätoimijana EVP Energia Oy, investointipäätös?

Nokia, uuden Nokia campuksen rakentaminen, 250 M€:n investoinnit. Investointipäätös 12/2021. Rakentamisen alkanut kesällä 2022, pääurakoitsija YIT.

Vaasan ja brittiläisen akkuarvotoimijan Johnson Mattheyn aiesopimus tehtaan rakentamisesta, 50ha tontti, toiminnassa 2024?

Sahainvestointeja Pohjois-Suomessa Junnikkala 70 M€/Oulu, Orasko/Haadex 25 M€/Utajärvi, Kuhmo Oy 43€/Kuhmo

Skarta Group Oyj; aurinkovoimapuisto-kehittämishanke Utajärvelle, investointipäätös Q2/2022, 50M€. **Skartan ja Solarigon hanke Nivalaan ja Pyhäjärvelle**
Callio-Hitura aurinkosähköpuistohanke 61 M€, 12/2022 TEM tuki 12,1 M€

Aurinkovoimalasuunnitelmia; Pyhäjoki/Neon Renewables Finland Oy, Tornio/Skarta Energy&BusinessTornio.

Lapin kauppakamarin selvitys 2022/Pohjoisen alueen investoinnit Suomi, Ruotsi, Norja, Venäjä >178mrd.€ , mm. H2GS, LKAB jne.....

<https://www.lapland.chamber.fi/wp/wp-content/uploads/2022/02/Barentsin-alueen-briefing-paper-07022022.pdf>

EK:n ylläpitämä päivittyvä Suomen vihreän siirtymän investointilista; <https://ek.fi/tutkittua-tietoa/vihreat-investoinnit/>

Rahoituksia:

TEM:n ja BusinessFinlandin puhtaan energian hankkeiden RRF investointituet ja demonstraatiohankkeiden tuet <https://tem.fi/energia-ja-investointituet>